

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีการศึกษา 2534 ของวิทยาลัยพลศึกษา 5 แห่ง คือ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ มหาสารคาม ยะลา ชลบุรี และอุดรธานี ซึ่งเปิดสอนทั้งวิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอกสุขศึกษา เป็นนักศึกษาชาย จำนวน 1,582 คน และนักศึกษาหญิง จำนวน 679 คน รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 2,261 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรจากวิทยาลัยพลศึกษา 5 แห่ง ซึ่งเปิดสอนทั้งวิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอกสุขศึกษาได้จำนวนทั้งสิ้น 400 คน เป็นนักศึกษาชาย 280 คน และนักศึกษาหญิง 120 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน (Yamane อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร, 2528) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

- เมื่อ n = ขนาดตัวอย่างประชากร
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนเท่าที่ยอมรับได้

กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม 340 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

ขั้นที่ 2 คำนวณกลุ่มตัวอย่างประชากรเพศชายและเพศหญิงได้ดังนี้

การคำนวณกลุ่มตัวอย่างประชากรเพศชาย =

$$\frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร} \times \text{จำนวนประชากรเพศชาย}}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรเพศชาย = 280 คน

การคำนวณกลุ่มตัวอย่างประชากรเพศหญิง =

$$\frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร} \times \text{จำนวนประชากรเพศหญิง}}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรเพศหญิง = 120 คน

ขั้นที่ 3 คำนวณกลุ่มตัวอย่างประชากรของแต่ละวิทยาลัยจากการเทียบ
สัดส่วน แยกตามเพศและสาขาวิชา (ดังตารางที่แสดงในภาคผนวก)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาวิตถาลัยพลศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ สาขาวิชา ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา ที่อยู่ปัจจุบัน บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่นักศึกษาได้รับเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ เพื่อนำมาประกอบในการอภิปรายผล แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) 4 ตัวเลือก ขอบเขตแบบสอบถาม ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ครอบคลุมความหมาย สาเหตุ ความรุนแรง บุคคลที่เสี่ยงต่อโรค ระยะแฝงตัว อาการและอาการแสดง การติดต่อ การตรวจวินิจฉัย การรักษา และการป้องกันโรค จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 3 ทศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบบมาตราลิเคิร์ต (Likert Scales) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 27 ข้อ โดยแยกเป็นทัศนคติทางบวก จำนวน 12 ข้อ ทัศนคติทางลบ จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. การติดต่อความเสี่ยงและความรุนแรงของโรคเอดส์
2. การตรวจวินิจฉัยและรักษาโรคเอดส์
3. การป้องกันโรคเอดส์

ตอนที่ 4 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 4 ระดับ คือ ทำเป็นประจำ ทำบ่อยครั้ง ทำนานครั้ง ไม่เคยทำเลย จำนวน 21 ข้อ โดยการปฏิบัติทางบวก จำนวน 5 ข้อ การปฏิบัติทางลบ จำนวน 16 ข้อ โดยการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นการแสดงออก

หรือการกระทำของนักศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

- ด้านเพศ
- ด้านยาเสพติด
- ด้านการใช้ของใช้

การสร้างเครื่องมือ

ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมการก่อนสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาค้นคว้าจากตำรา วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ จากทั้งภายในและภายนอกประเทศที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การสร้างเครื่องมือ

2.1 สร้างแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยยึดหลักการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple choice) 4 ตัวเลือก

2.2 สร้างแบบสอบถามด้านทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ เป็นแบบมาตราลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ

2.3 สร้างแบบสอบถามด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 4 ระดับ

2.4 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพร้อมทั้งขอคำแนะนำปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

3.2 นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาหาความตรง ตามเนื้อหา (Content Validity) พร้อมทั้งขอคำแนะนำ จำนวน 10 ท่าน

3.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรแล้วนำแบบสอบถาม

มาตรวจให้คะแนนและทำการวิเคราะห์ดังนี้

3.3.1 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ นำมาวิเคราะห์หาความยากง่ายและหาค่าจำแนกของข้อกระทง คัดเอาเฉพาะข้อที่มีความยากตั้งแต่ .20 - .08 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ +.20 ขึ้นไป แล้วนำข้อกระทงที่คัดได้ไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง โดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson Formula 20) ได้ค่าเท่ากับ 0.95 โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป Item Analysis ของรศ.เดือน สิ้นสุพันธ์ประทุม แห่งสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.2 แบบสอบถามทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ นำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบสอบถามตามวิธีครอนบัค โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 และ 0.80 ตามลำดับ

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีประสิทธิภาพเพียงพอ ที่จะใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปถึงอธิบดีกรมพลศึกษา เพื่อขอความร่วมมือไปยังวิทยาลัยพลศึกษา ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง 5 แห่ง จำนวน 400 คน
2. กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 6 สัปดาห์
3. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS* (Statistical Package For the Social Science Version X) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษานำมาแจกแจงความถี่หา ค่าร้อยละ แยกตามเพศ อายุ สาขาวิชา ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา ที่อยู่ปัจจุบัน บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ แหล่งข้อมูลที่นักศึกษาได้รับเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ ข้อใดตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อใดตอบผิดหรือไม่ได้ตอบให้ 0 คะแนน รวมคะแนนแต่ละคนนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยส่วนรวมเป็นรายข้อ นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ในการประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษา ผู้วิจัยได้พิจารณาตัดสินความรู้เรื่องโรคเอดส์ โดยใช้ตัวเลขแสดงค่าระดับผลการศึกษาดังนี้

คะแนนร้อยละ	80 - 100	หมายถึง	ความรู้ระดับดีมาก
คะแนนร้อยละ	70 - 79	หมายถึง	ความรู้ระดับดี
คะแนนร้อยละ	60 - 69	หมายถึง	ความรู้ระดับปานกลาง
คะแนนร้อยละ	50 - 59	หมายถึง	ความรู้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
คะแนนร้อยละ	1 - 49	หมายถึง	ความรู้ไม่ผ่าน

ผู้วิจัยได้คำนวณเกณฑ์ในการตัดสินคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ของนักศึกษาโดยอิงเกณฑ์ข้างบน ได้เกณฑ์การตัดสินผลจากจำนวนข้อและคะแนนเต็มต่าง ๆ ดังนี้

การประเมินความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษา ผู้วิจัยได้พิจารณาตัดสินระดับความรู้รวมทั้งฉบับ พิจารณาคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	20.00 - 25.00	หมายถึง	มีความรู้ระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย	17.50 - 19.99	หมายถึง	มีความรู้ระดับดี
ค่าเฉลี่ย	15.00 - 17.49	หมายถึง	มีความรู้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	12.50 - 14.99	หมายถึง	มีความรู้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ค่าเฉลี่ย	0.00 - 12.49	หมายถึง	มีความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

ตอนที่ 3 ทศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ แล้วหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายชื่อ และสรุปร่วมนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

		ทศนคติทางบวก	ทศนคติทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าคะแนน	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	ค่าคะแนน	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ค่าคะแนน	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ค่าคะแนน	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าคะแนน	1 คะแนน	5 คะแนน

การประเมินค่าทศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยส่วนรวมรายด้าน หรือเป็นรายข้ออาศัยคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ ทั้งทางบวกและลบ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน	4.50-5.00	หมายถึง	ทศนคติอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	3.50-4.49	หมายถึง	ทศนคติอยู่ในเกณฑ์ ดี
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	2.50-3.49	หมายถึง	ทศนคติอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	1.50-2.49	หมายถึง	ทศนคติอยู่ในเกณฑ์ ไม่ดี
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	1.00-1.49	หมายถึง	ทศนคติอยู่ในเกณฑ์ ไม่ดีที่สุด

ตอนที่ 4 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ เป็นรายชื่อ รายด้าน และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

		การปฏิบัติทางบวก	การปฏิบัติทางลบ
ทำเป็นประจำ	ค่าคะแนน	4 คะแนน	1 คะแนน
ทำบ่อยครั้ง	ค่าคะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน
ทำนานครั้ง	ค่าคะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เคยทำเลย	ค่าคะแนน	1 คะแนน	4 คะแนน

การประเมินการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยส่วนรวมรายด้าน หรือรายข้อ โดยอาศัยคะแนนเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ทั้งทางบวกและทางลบ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน	3.50-4.00	หมายถึง	ปฏิบัติดี
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	2.50-3.49	หมายถึง	การปฏิบัติพอใช้
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	1.50-2.49	หมายถึง	การปฏิบัติไม่ดี
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	1.00-1.49	หมายถึง	การปฏิบัติไม่ดีที่สุด ต้องปรับปรุงแก้ไขโดยด่วน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความรู้ ทัศนคติ เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่า "ที" (t-test) ผู้วิจัยคำนวณค่าสถิติโดยคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS* (Statistical Package For the Social Science Version X) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย